

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Șevciuc Ana în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018, în cauza penală în privința lui

Tanurcov Simion xxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.09.2017 – 14.03.2018;

Instanța de apel: 20.04.2018 – 22.05.2018;

Instanța de recurs: 10.08.2018 – 31.10.2018;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 14 martie 2018, Tanurcov Simion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 361 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

S-a dispus încasarea de la Tanurcov Simion în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată pentru întocmirea raportului de constatare tehnico-științifică în mărime de 390 (trei sute nouăzeci) lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, în luna martie a anului 2017, data și ora exactă nu a fost stabilită de către organul de urmărire penală, Tanurcov Simion având în posesie/folosință automobilul de model "Chrysler Voyager", cu n/î xxxx, înmatriculat în Bulgaria, și având necesitatea de un document oficial care îi acordă drepturi să conducă autovehiculul în cauză, cunoscând procedura de testare a autovehiculelor înmatriculate în Bulgaria, fără a-1 supune testării auto în condiții legale, contra sumei de 200 euro, a procurat de la persoana pe nume Dumitru, care nu a fost posibil de identificat de către organul de urmărire penală, raportul de testare tehnică cu nr. 13219968 și ecusonul raportului de testare tehnică cu nr. 11558739, eliberat la 24.03.2017, ora 16.22, de către stația

de testare din or. Silistra, Bulgaria, pentru automobilul sus indicat, document oficial care îi acordă drepturi să conducă autovehiculul.

În continuare, Tanurcov Simion deținând actele sus menționate, la 30.07.2017, ora 09.30, s-a prezentat în punctul de control și trecere "Tudora" pe direcția ieșire din R.Moldova, la volanul automobilului de model "Chrysler Voyager", cu n/î xxxx, înmatriculat în Bulgaria, pentru care a prezentat la control blancheta raportului de testare tehnică cu nr. 13219968 și ecusonul raportului de testare tehnică cu nr. 11558739, eliberat la 24.03.2017, ora 16.22, de către stația de testare din or. Silistra, Bulgaria, pentru automobilul sus indicat, care în cadrul controlului s-a constatat, că conține indici vădiți de falsificare.

Potrivit actului de cercetare tehnică cu nr. 336, din 30.06.2017 și a raportului de constatare tehnico-științifică nr. 437, din 07.09.2017, s-a concluzionat că blancheta raportului de testare tehnică și blancheta ecusonului raportului de testare tehnică eliberate pentru mijlocul de transport de model "Chrysler Voyager", cu n/î xxxx, valabilitatea 24.03.2017 - 24.03.2018, Republica Bulgaria, sunt confecționate din hârtie, cu prezența elementelor fluorescente vizibile în raze UV, cu folosirea metodei de tipar ofset - plasa de fond și textele de culoare albastră, cu folosirea metodei de imprimare lasser - rubricile, textele ce completează rubricile, pixul cu bilă- semnături, nu după modelul tip la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat la **11.04.2018**, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În argumentare apelantul a menționat că:

- instanța nu a stabilit cu certitudine faptul, că atât blancheta raportului de testare tehnică și cea a ecusonului raportului de testare tehnică, cât și conținutul textual din ele ar fi fost false și astfel, contrar prevederilor art.384 Cod de procedură penală, instanța a luat ca temei în rang de probă majoră raportul de constatare tehnico-științifică, efectuat cu grave abateri de la Legea nr. 68 din 14.04.2016 "*Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar*", indicând că potrivit art.52, alin. (1), lit. e), a acestei Legi, expertul necesită să efectueze cercetări complete, în baza cărora să prezinte concluzii întemeiate și obiective;

- procesul de petrecere a expertizei peste hotarele R. Moldova, inclusiv în cazul dat, de către organul de urmărire penală urma a fi pus la dispoziția expertului modelul original a blanchetei eliberate de autoritățile respective ale Republicii Bulgare, pentru a stabili dacă ele într-adevăr sunt eliberate de ele și sunt identice sau nu și astfel, inculpatul a fost lipsit de dreptul de a fi cunoscut din timp cu numirea expertizei, de a înainta întrebări și de a participa la înfăptuirea ei, drepturi trecute cu vederea de OUP și instanță;

- instanța nu a stabilit dacă în prezent, având în vedere nivelul avansat al tehnologiilor informaționale și cooperării statelor în schimbul de date, inclusiv ce

ține de fluxul transfrontalier al mijloacelor de transport, autoritățile Republicii Bulgare puteau elibera astfel de acte- rapoarte și ecusoane de stare tehnică a automobilelor exploatate în altă țară (Republica Moldova), consultând Registrul respectiv Internațional în care se relatează datele- informație curente de exploatare tehnică a automobilului la data concretă. Referirea instanței de fond la comunicatul Centrului de cooperare Polițienească bazat pe Regulamentul indicat al Republicii Moldova nu poate servi ca probă, deoarece în acest sens el nu are vreo atitudine la ordinea stabilită în Republica Bulgară, inclusiv ce ține de acest caz;

- sentința este neclară, fiind întemeiată pe date care de fapt nu au avut loc, deoarece serviciul vamal la 30.06.2017 a întocmit actul de cercetare tehnică cu nr.336, din 30.06.2017 a automobilului condus de inculpat, iar apariția sa la acest punct vamal ar fi fost cu o lună mai târziu, adică la 30.07.2017, ora 9.30, când au fost reținute blanchetele: raportul de testare tehnică și ecusonul raportului (a se vedea aliniatul 2 și 3 pag. 2 și alin.2, pag. 3 din sentință), în aceste circumstanțe, reiese că instanța a judecat cauza cu abateri de la cerințele art. art. 8 alin.(1),19 alin.(1), 24 (alin.1), cât și a art. 384, alin. (3) și (4) Cod de procedură penală, și a emis o sentință neclară după conținut, pe motive contradictorii, ce nu corespund circumstanțelor cauzei, or, și în lipsa de probe pertinente și concludente, ce ar demonstra incontestabil existența elementelor constitutive, inclusiv vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, nerespectându-i-se dreptul său de a avea acces la justiție, garantat de Constituția Republicii Moldova și apărut de prevederile Convenției pentru Apărarea Libertăților Fundamentale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 mai 2018 a fost respins apelul declarat, ca fiind depus peste termen, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, sentința a fost pronunțată public la 14.03.2018.

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 19.02.2018, ora 13.30, reiese că inculpatul a fost prezent, iar conform recipisei anexate la dosar (f.d.117), a fost înștiințat despre ședința de judecată pentru pronunțarea sentinței, fixată pentru 14.03.2018, ora 13.30, însă din motive necunoscute instanței, acesta nu s-a prezentat la pronunțarea sentinței (f.d. 105-107).

La fel, din materialele cauzei penale se atestă că în adresa inculpatului a fost expediată copia sentinței din 14.03.2018 (f.d. 119), în care este indicat termenul și modul de contestare a acesteia, inclusiv că ultimul a făcut cunoștință cu sentința la 21.03.2018 (f.d.123) și cu toate acestea, abia la 11.04.2018 a declarat apel împotriva hotărârii menționate.

Prin urmare, Colegiul penal a reținut, că situația constatată mai sus denotă omiterea termenului de declarare a apelului de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, fapt expres stipulat în alin.(1) al art.402 Cod de procedură penală.

În aceste circumstanțe, Colegiul a menționat că, nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de apel, or, instanța de apel nici nu purcede la examinarea fondului cererii de apel, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de avocatul Șevciuc Ana în numele inculpatului, la 23.07.2018, care, invocând temeiul de drept prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea cererii a invocat că:

- apelul inculpatului a fost declarat în termen, or, termenul de declarare a apelului curge din momentul când sentința de condamnare se aduce la cunoștință și nu din momentul pronunțării;

- acuzarea nu a prezentat probe veridice, concludente și pertinente care să demonstreze vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărârii atacate ca fiind întemeiată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 415 alin. (1) lit. a) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul în cazul în care acesta a fost depus peste termen.*

Conform art. 402 Cod de procedură penală și recomandărilor pct. 6.1. al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „*Cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel*”, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale sau de la data înmânării copiei de pe sentința redactată, dacă legea nu dispune altfel.

După cum s-a menționat, instanța de apel a respins apelul inculpatului declarat, din motiv că s-a depus peste termen.

Instanța de recurs consideră, că corect instanța de apel și-a motivat soluția adoptată privind respingerea apelului ca depus peste termen, prin faptul că, în adresa inculpatului a fost expediată copia sentinței din 14.03.2018 (f.d. 119), în care este indicat termenul și modul de contestare a acesteia și totodată, la 21.03.2018 ultimul a făcut cunoștință cu sentința (f.d.123) și cu toate acestea, a declarat apel împotriva hotărârii menționate abia la 11.04.2018.

În aceiași ordine de idei, Colegiul menționează că, un apel declarat peste termen nu poate fi considerat un apel nedeclarat, astfel încât părții care nu a utilizat

apelul în termenul prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală, nu i se poate îngădi dreptul de a declara recurs împotriva deciziei instanței de apel cu privire la soluția de respingere a apelului ca fiind declarat peste termen. În cazul dat instanța de recurs este obligată să verifice dacă instanța de apel a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Prin urmare, în speță au fost încălcate prevederile art. 402 Cod de procedură penală conform căruia, de la data pronunțării sentinței, în termen de 15 zile, atât inculpatul sau avocatul în numele acestuia au fost în drept de a declara apel, însă sentința nu a fost atacată cu apel în termenul prevăzut.

Potrivit art. 403 Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Colegiul penal menționează că, repunerea în termen este o prerogativă a instanței de apel, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei, or, în cazul dat concluzia adoptată de instanța de apel este legală și întemeiată, deoarece apelul s-a depus peste termen, iar careva motive care ar fi oferit temei de repunere în termen a apelului nu au fost invocate de către apelant.

Tot aici, Colegiul penal menționează că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui apel exercitat în mod legal, or, în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, deoarece instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația.

Astfel, având în vedere că instanța de apel nu s-a expus asupra circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și legalității sentinței, nu există temei nici pentru instanța de recurs de a se expune asupra legalității hotărârii referitor la condamnarea lui Tanurcov Simion, la aprecierea juridică a acțiunilor acestuia, precum și la măsura de pedeapsă aplicată.

Prin urmare, se conchide că lipsesc temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală care pot fi obiect de examinare în instanța de recurs, iar recursul ordinar declarat de avocat în numele inculpatului este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Șevciuc Ana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău

din 22 mai 2018, în cauza penală în privința lui Tanurcov Simion, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 31 octombrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu